

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2

Sobota, 29. avgust 2020 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpiti poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 1 prazno. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 0 2 5 6 1 2 2 0 2

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A

1. naloga: Prepoznavanje obdobja

- 1.1. Poimenujte mesto, kjer si lahko ogledamo umetnine na slikah od 1.1 do 1.4, in navedite stoletje, v katerem so nastale.

Mesto: _____

Stoletje: _____

(1)

Opredelite umetnostnozgodovinsko obdobje naštetih umetnin.

(1)
(2 točki)

- 1.2. Poimenujte umetnike, ki so ustvarili umetniška dela na slikah 1.1, 1.2 in 1.2a ter 1.4.

Slika 1.1: _____

Slíki 1.2 in 1.2a:

Slika 1.4:

(3 točke)

- 1.3. Ob slikah 1.1 ter 1.2 in 1.2a ugotovite, katera oblika tlorisa postane priljubljena v tem obdobju.

(1 točka)

- 1.4. S pomočjo slik 1.1 ter 1.2 in 1.2a zapišite tri oblikovne značilnosti arhitekture tega obdobja.

(3 točke)

M 2 0 2 5 6 1 2 2 0 7

- 1.5. Kiparstvo in slikarstvo tega obdobja sta bila močno povezana s katoliško obnovo. S katerimi oblikovnimi značilnostmi je kipar predstavil idejo/vsebino upodobitve na sliki 1.3? Navedite tri značilnosti.

(3 točke)

- 1.6. Avtor umetniškega dela na sliki 1.4 uveljavlja novosti v slikarstvu. Navedite tri.

(3 točke)

2. naloga: Družbenokritična umetnost

2.1. Delo na sliki 2.1 satirično obravnava družbenokritično temo. Kaj je predmet slikarjeve kritike?

(1)

Kako lahko to razberemo iz danega umetniškega dela?

(1)
(2 točki)

2.2. Kaj predstavlja motiv na sliki 2.2?

(1)

Kje je slikar Théodore Géricault dobil navdih za delo na sliki 2.2?
Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A V časopisnih novicah.
- B V klasični mitologiji.
- C V pustolovskih romanih.
- D V potopisih.
- E V fotografiji.

(1)

Do koga je slikar kritičen v likovnem delu?
Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A Do piratstva.
- B Do kolonializma.
- C Do trgovine s sužnji.
- D Do francoske vlade.

(1)
(3 točke)

2.3. Določite umetniško smer, ki ji pripadata deli na slikah 2.2 in 2.3.

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____
(2 točki)

2.4. Kako imenujemo neposredno spoznavni motiv na sliki 2.3?

(1)

Kaj predstavlja delo na sliki 2.3 in kako se kaže njegov družbenokritični nabo?

Delo predstavlja: _____
(1)

Utemeljitev družbenokritičnega naboja: _____

(1)

Avtor dela na sliki 2.3 je znan tudi kot mojster časopisnih humorističnih družbenokritičnih podob. Kako imenujemo te upodobitve?

(1)
(4 točke)

2.5. Do družbe so bile kritične tudi različne avantgarde z začetka 20. stoletja. Kateri avantgardi pripada delo na sliki 2.4?

(1)

Kakšen je odnos avantgard do družbe?

(1)
(2 točki)

2.6. Kaj predstavlja umetnina na sliki 2.5? Kaj je njen družbenokritično sporočilo?

Vsebina: _____
(1)

Sporočilo: _____

3. naloga: Literarni motivi v kiparstvu od 17. do 19. stoletja

3.1. Slikam od 3.1 do 3.5 določite ustrezen umetnostnozgodovinski slog oziroma obdobje.

Slika 3.1: _____

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.4: _____

Slika 3.5: _____

(5 točk)

3.2. Od kod izvira likovna snov za umetniški deli na slikah 3.1 in 3.2?

(1)

Kdo sta figuri na sliki 3.1?

(1)

Zakaj se dekle na sliki 3.1 spreminja v lovorcevo drevo?

(1)
(3 točke)

3.3. Književnost je navdihnila tudi umetniški deli na slikah 3.4. in 3.5. Ob slikah dopišite naslova ustreznih literarnih del.

Slika 3.4: _____

Slika 3.5: _____

(2 točki)

3.4. Relief s slike 3.6 je detalj spomenika. Navedite, katerega.

(1)

Kdo sta upodobljeni osebi?

(1)
(2 točki)

3.5. Poimenujte tri kiparje, katerih dela so predstavljena na slikah od 3.1 do 3.5. Ob njihovem priimu dopišite še ustrezno številko slike umetniškega dela.

(3 točke)

M 2 0 2 5 6 1 2 2 1 3

4. naloga: Modernistično slikarstvo

- 4.1. Slikarstvo modernizma v marsičem prekine s tradicijo in uveljavi veliko novosti. Našteje dve splošni značilnosti modernističnega slikarstva.

(2 točki)

- 4.2. Oglejte si slike od 4.1 do 4.4. Katerim pomembnim zgodovinskim avantgardam zgodnjega 20. stoletja pripadajo? Imena avantgard zapišite na črte k številkam slik.

Slika 4.1: _____

Slika 4.2: _____

Slika 4.3: _____

Slika 4.4: _____

(4 točke)

- 4.3. Vsaka od zgodovinskih avantgard, predstavljenih s slikami od 4.1 do 4.4, ima svoje značilnosti oz. težnje. K številkam slik dopišite njim lastne značilnosti.

Slika 4.1: _____

Slika 4.2: _____

Slika 4.3: _____

Slika 4.4: _____

(4 točke)

4.4. S katerim slogom se modernizem uveljavi v Sloveniji?

(1)

Temu slogu sledi ekspresionizem. Z imenom in priimkom navedite dva slovenska ekspresionista.

(2)

(2)

Predstavnik katere avantgarde je bil slikar, ki je avtor dela na sliki 4.5?

(1)

Navedite eno izmed značilnosti te avantgarde.

(1)
(5 točk)

5. naloga: Umetnost 20. stoletja na Slovenskem

5.1. Oglejte si stavbi na slikah 5.1 in 5.2. Navedite dve skupni oblikovni značilnosti.

(2)

Kako se stavba na sliki 5.2 glede na obliko in material razlikuje od tiste na sliki 5.1?

(1)

Kakšen pomen sta imeli stavbi za Ljubljano v času nastanka?

(1)
(4 točke)

5.2. Kateri arhitektturni smeri pripadata stavbi na slikah 5.1 in 5.2? Navedite ime in priimek enega od arhitektov obeh stavb.

Smer: _____

Arhitekt: _____
(2 točki)

5.3. Kako se figura na sliki 5.3 oblikovno razlikuje od tiste na sliki 5.6?

(1)

Naslov dela na sliki 5.3 je enak, kot je ime osrednji osebi na sliki 5.6. Poimenujte to osebo oz. naslov dela.

(1)

Kako lahko simbolno razumemo podobo slikarjeve hčerke? Pomagajte si z Botticellijevim delom.

(1)
(3 točke)

5.4. Na delu 5.4 so upodobljene zanimive figure. Kaj oziroma koga predstavljajo?

(1)

Kakšna čustva in asociacije vam porajajo njihove oblike, glede na to, da delo spada v obdobje eksistencializma?

(1)
(2 točki)

5.5. Likovno delo na sliki 5.5 ima naslov Preprosta ograda in je krajina. Opišite značilnosti te slike.

(1 točka)

5.6. Povežite pojme s slikami oziroma njihovimi avtorji. K vsaki sliki pripisite črko pred pojmom.

Slika 5.3

A Lirična abstrakcija

Slika 5.4

B fantastična umetnost

Slika 5.5

C eksistencialistična figuralika

(1)

Vsa tri likovna dela bi lahko označili kot zelo intimna. Utemeljite, zakaj.

(1)

Zapišite ime in priimek enega izmed avtorjev del na slikah 5.3, 5.4 in 5.5.

(1)
(3 točke)

DEL B

6. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. (3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko, vsebino in vplive na nastanek. Poudarite podobnosti in razlike. (5 točk)
6. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

(Skupaj 20 točk)

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnih povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

M 2 0 2 5 6 1 2 2 1 9

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na slog, obliko, vsebino in funkcijo. Poudarite podobnosti in razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 8.1, 8.1a in 8.1b ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 8.1, 8.1a in 8.1b s tistim na slikah 8.2 in 8.2a glede na funkcijo, material, naročnika (kako se naročništvo odraža v arhitekturi), obliko, slog in vsebino. Poudarite podobnosti in razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 2 0 2 5 6 1 2 2 2 2

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 5 6 1 2 2 2 3

23/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

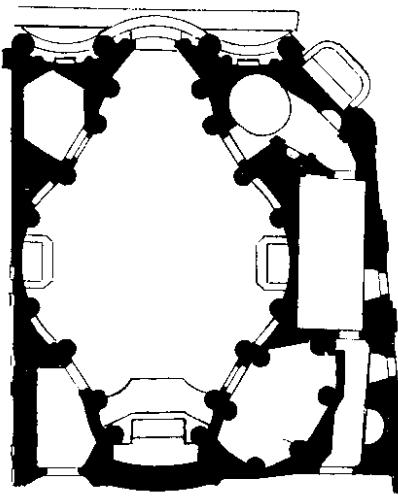
- Slika 1.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Sliki 1.2 in 1.2a: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 1.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 1.4: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 2.2: <http://www.wga.hu/index1.html>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.
- Slika 2.3: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2e/>. Pridobljeno: 20. 4. 2015.
- Slika 2.4: <http://www.moma.org/collection/>. Pridobljeno: 24. 2. 2015.
- Slika 2.5: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 3.1: <http://www.geometriefluide.com/foto/PIC3226O.jpg>. Pridobljeno: 24. 10. 2015.
- Slika 3.2: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.
- Slika 3.3: <https://www.nymphenburg.com/en/products/>. Pridobljeno: 24. 11. 2017.
- Slika 3.4: <http://hr.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 9. 10. 2012.
- Slika 3.5: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/69/>. Pridobljeno: 27. 11. 2017.
- Slika 3.6: <https://www.wikiwand.com/>. Pridobljeno: 20. 4. 2020.
- Slika 4.1: A. C. Krausse, The Story of Painting: From the Renaissance to the Present, Könemann, Köln 1995.
- Slika 4.2: N. Lynton, Zgodba moderne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana 1994.
- Slika 4.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 4.4: <http://www.wikipaintings.org/en/>. Pridobljeno: 7. 6. 2013.
- Slika 4.5: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 5.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 5.2: S. <http://ghs.si/>. Pridobljeno: 20. 11. 2019.
- Slika 5.3: <http://zbirke.mg-lj.si/artwork/?id=1539>. Pridobljeno: 17. 06. 2019.
- Slika 5.4: <http://zbirke.mg-lj.si/artwork/?id=1508>. Pridobljeno: 17. 06. 2019.
- Slika 5.5: <http://www.mg-lj.si/si/obisk/2314/>. Pridobljeno: 30. 7. 2018.
- Slika 5.6: <https://www.curtisward.com/pub/media/wysiwyg/infohub/>. Pridobljeno: 5. 6. 2019.
- Slika 6.1: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 1. 8. 2018.
- Slika 6.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 7.1: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/ea/>. Pridobljeno: 31. 1. 2018.
- Slika 7.2: E. Annoscia idr., Umetnost, Svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.
- Slika 8.1: <http://www.greatbuildings.com>. Pridobljeno: 13. 6. 2013.
- Slika 8.1a: <http://www.learn.columbia.edu/>. Pridobljeno: 13. 6. 2013.
- Slika 8.1b: <http://4.bp.blogspot.com>. Pridobljeno: 13. 6. 2013.
- Slika 8.2: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 17. 6. 2019.
- Slika 8.2a: <http://www.kirchbau.de/bildorig/a/>. Pridobljeno: 17. 6. 2019.

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)**1. naloga: Prepoznavanje obdobja**

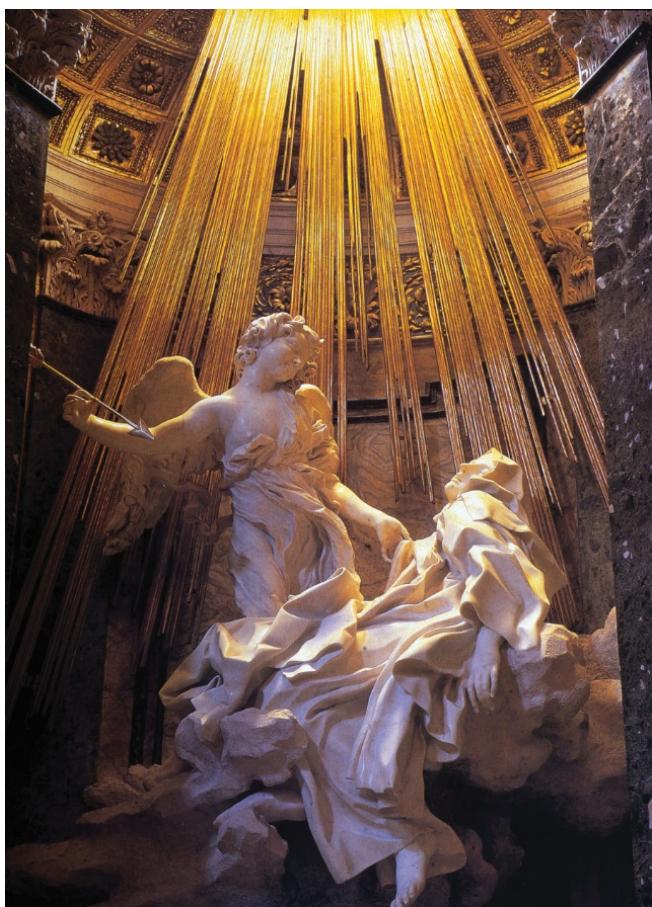
Slika 1.1

Slika 1.2

Slika 1.2a

Slika 1.3

Slika 1.4

2. naloga: Družbenokritična umetnost

Slika 2.1

Slika 2.2

Slika 2.3

Slika 2.4

M 2 0 2 5 6 1 2 2 2 9

29/36

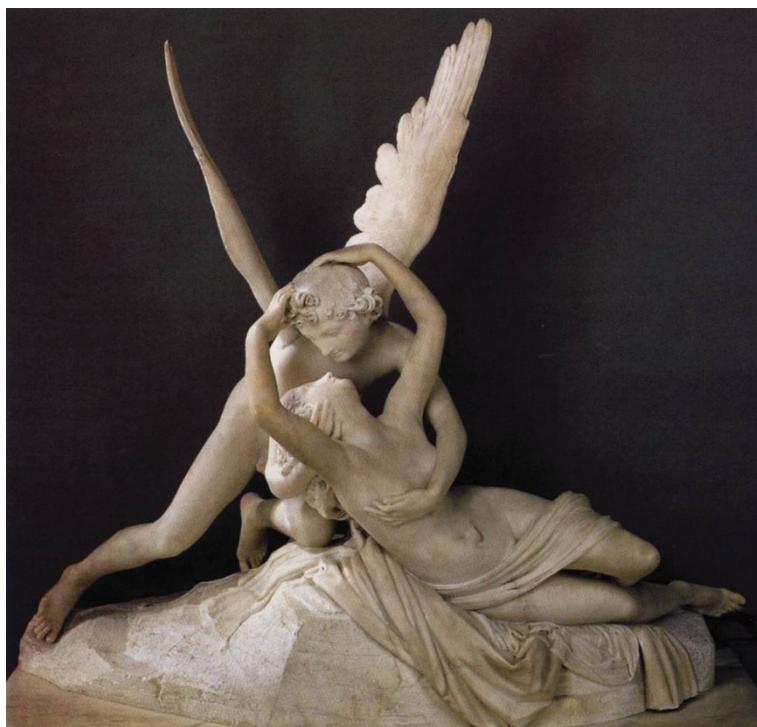

Slika 2.5

3. naloga: Literarni motivi v kiparstvu od 17. do 19. stoletja

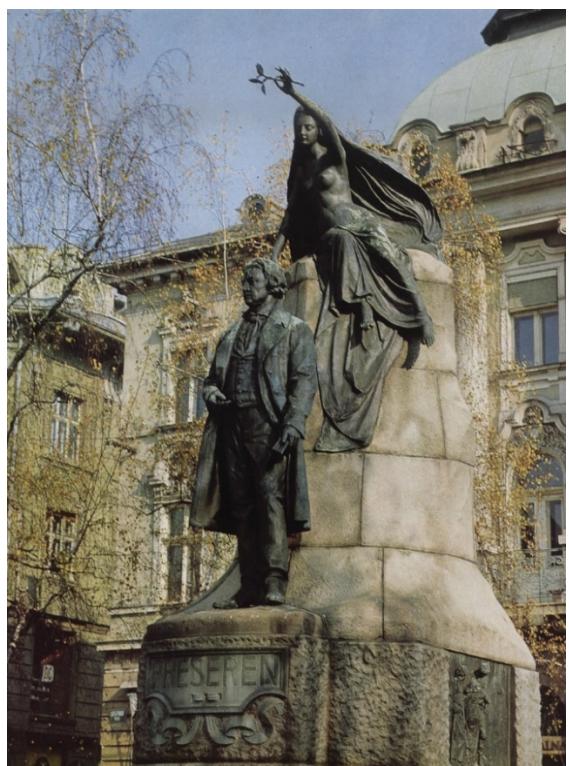
Slika 3.1

Slika 3.2

Slika 3.3

Slika 3.4

Slika 3.5

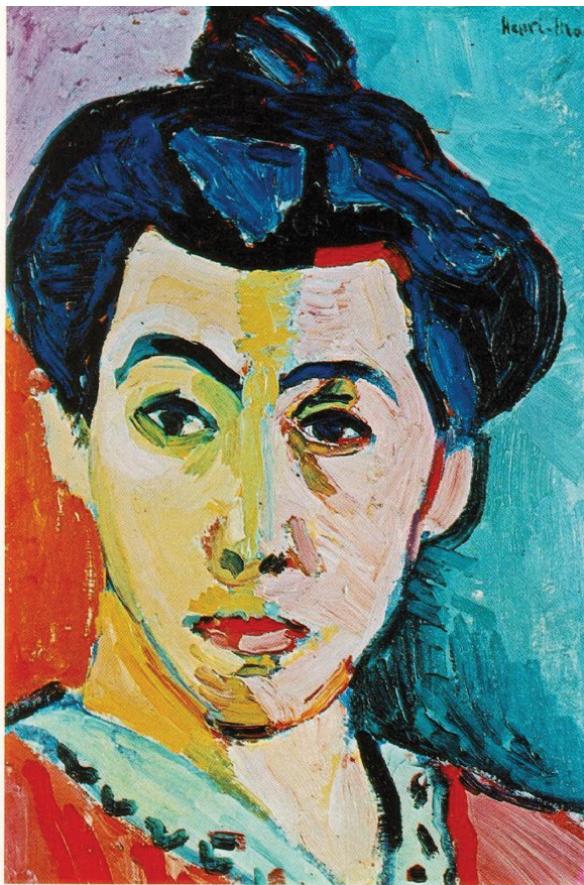

Slika 3.6

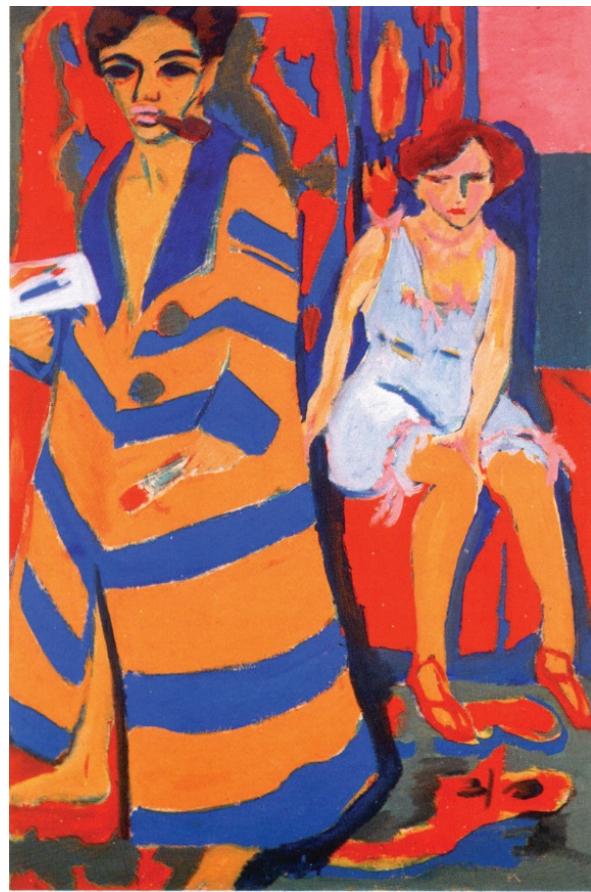

M 2 0 2 5 6 1 2 2 3 1

4. naloga: Modernistično slikarstvo

Slika 4.1

Slika 4.2

Slika 4.3

Slika 4.4

Slika 4.5

5. naloga: Umetnost 20. stoletja na Slovenskem

Slika 5.1

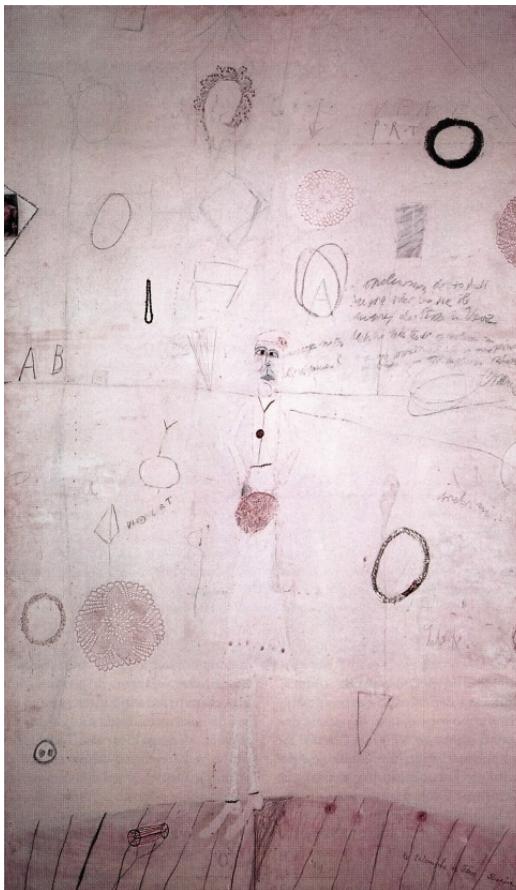

Slika 5.2

M 2 0 2 5 6 1 2 2 3 3

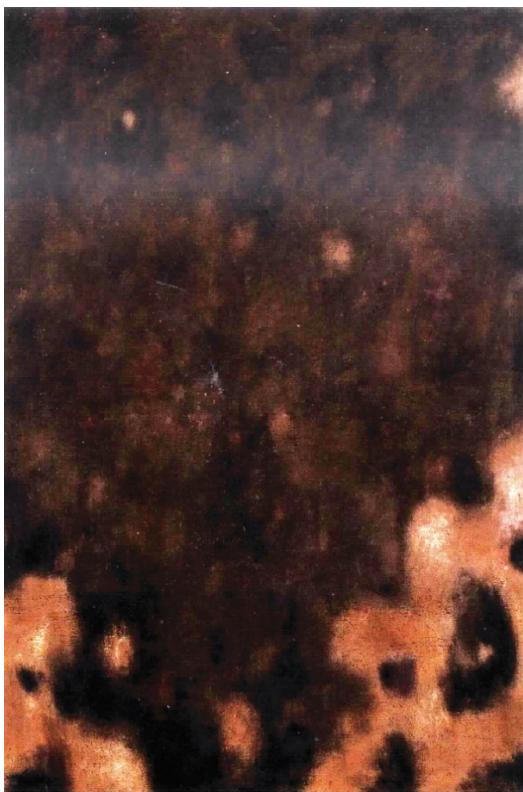
33/36

Slika 5.3

Slika 5.4

Slika 5.5

Slika 5.6

6. naloga*Slika 6.1**Slika 6.2*

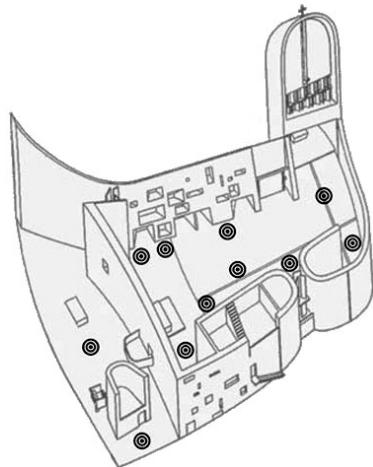
7. naloga*Slika 7.1**Slika 7.2*

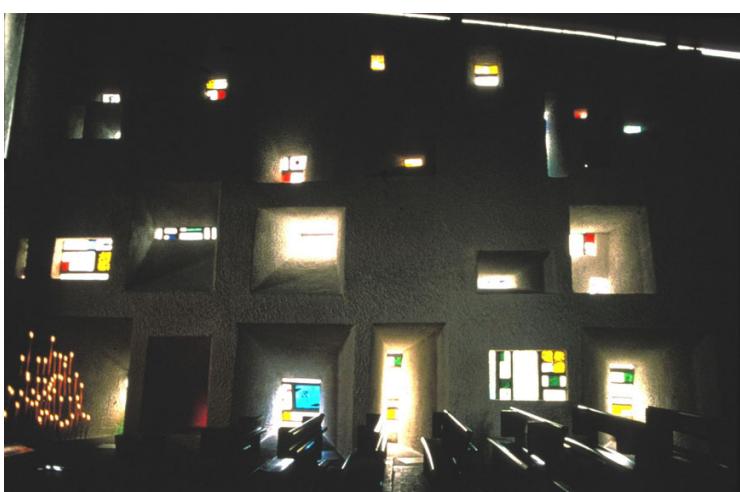
8. naloga

Slika 8.1

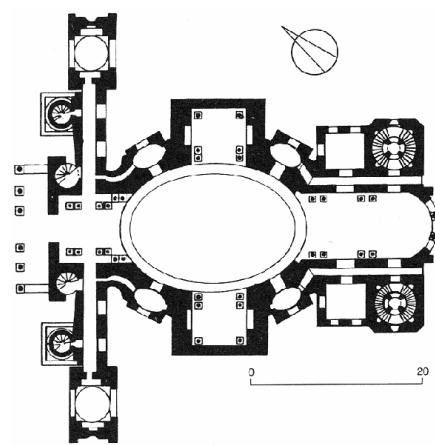
Slika 8.1a

Slika 8.1b

Slika 8.2

Slika 8.2a